

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 14. szám.

Budapest, április 5.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.



CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrség eljárása helyi rendészeti
ügyekben.

II.

VI. Állategészségügyek.

1. A községi bíró az előforduló állati megbetegedéseket és elhullásokat, mihelyest azok tudomására jutnak, azonnal a főszolgabíróhoz és a járási m. kir. állatorvoshoz írásban bejelenteni tartozik.

2. Ha ragályos betegség gyanuja forog fenn, a községi bíró mindaddig, míg a járási m. kir. állatorvos a helyszínére meg nem érkezik, a beteg állatot elkülöníteni, úgy hogy az más állattal ne érintkezhessek.

Ha közlegelőre naponta járó állatok közt ragályos betegség gyanuja fordul elő, az előjáróság az állatorvos megérkezétségéig a falkába járó állatok közös legeltetését betiltja és azok istállón tartásáról gondoskodik.

Az elhullott állat hulláját ott, hol elhullott, az állatorvos megérkezétségéig elkülönítve őrizteti, hogy más állat vele ne érintkezhessek, esetleg valaki el ne lopja.

Hogy mily kevés gond fordítatik ezen törvényes rendelkezés betartására és minő gyatra az ellenőrzés tekintetben, arról az ujságokban megjelenő számos közlemények tesznek tanúságot, melyekből kivethető, hogy az elhullott állatok tulajdonosai, elhallgatva azt, hogy az állat betegségben mult ki, azt értékesítik, néha meggondatlanul elajándékozzák, de akadnak akárhányszor lelkiismeretlen kufárok, kik döglött állatok húsát kimérik, ezenkívül előfordultak oly esetek is, hogy éretlen tréfából döglött állat húsát adták fel vendégeknek, nem gondolva meg, hogy ezzel egészségrontást, tartós megbetegedéseket, sőt halált is okozhatnak.

3. Ha a községben ragályos állati betegség gyanuja fordul elő, a bíró gondoskodik arról, hogy a községben az illető betegség iránt fogékony állatokra marhalevelek ki ne állittassanak, a községből beteg vagy betegségre gyanús állatok el ne hajtassanak s a ragályos betegséggel fertőzött udvarokba, majorokba marhakereskedők, mészárosok be ne mehessenek.

4. Ha ragályos betegséget állapít meg a m. kir. állatorvos, az általa elrendelt övintézkedések betartásáról a bíró tartozik gondoskodni.

5. Fertőzött helyek fertőtlenítésénél a hatóság rendelete és a m. kir. állatorvos utasítása értelmében a bírónak kötelessége eljárni.

6. Ha a község állatállománya valamely ragályos betegség folytán zárlat alá kerül, a zárlat alóli feloldás kérése előtt a bíró házról-házra járva meggyőződni tartozik, több beteg állat nincs-e és a kellő fertőtlenítés minden irányban pontosan teljesített-e?

7. Minden elhullott vagy kiirtott állat hullája s hullarészei csakis a község dögtérén két méter mélységre megásott dögvembe helyezendők és mésszel vagy más fertőtlenítő anyaggal lelocsolandók, ezenkívül még vastag földréteggel is betakarandók.

Ezen rendelkezés betartására szigoruan ügyelni kell, mert előfordul, hogy cigányok, de inség idején mások is a dögtöt kiássák, hogy éhségüket annak húsából csillapítsák, a mi aztán sokféle fertőző-betegségnek lehet okozója.

8. A községi dögtér kerítéssel látandó el, hogy oda kutyák és más kóbor állatok be ne juthassanak.

9. Vásártartó községekben a bíró köteles felügyelni arra, hogy az állatvásártér kellőleg tiszta és megfelelő korlátokkal ellátott legyen. Gondoskodnia kell továbbá a vásári rend fenntartásáról, a vásár befejeztével pedig a vásártéren felhalmozódott trágya és szemét eltakarításáról.

10. A vágóhid és a szuróhelyiségek tisztántartását és fertőtlenítését a bíró ellenőrzi.

11. Ha vágatás alkalmával gyanu merülne fel arra nézve, hogy az állat fertőző-betegségben szenvedett, a húst — a főszolgabíró intézkedéséig — közforgalomba nem engedi át.

12. Bevont régi marhalevelek a főszolgabírónak küldendők be.

13. A baromfi telepek időközönként megtekintendők a bíró által, ki felügyel a baromfiak egészségi állapotára és azok helyiségeinek tisztántartására.

14. A községekben vagy annak határában időző vándor cigányok, komédiások stb. lovainak állatorvosi megvizsgálását ellenőrzi és azt is, hogy azoknak van-e járlatjuk, ha nincs, vagy ha a lovak betegek, azokat feltartóztatja.

15. A bíró ügyel fel a közös legelőkre járó állatok

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általános
és a legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA



STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest,
II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerok javi-
tása, vétel és becsérlése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.



egészséges legeltetésére, itatására és arra is, hogy számukra delelő- és védőhelyek állíttassanak fel.

16. A pásztorokat figyelmezteti, hogy az állatok közt észlelt betegségeket bejelentsek.

17. Marhabajtó utak tekintetében felügyel arra, hogy a levágásra és kereskedésre szánt marha, csakis az e célra kijelölt, úgynevezett marhabajtóutakra hajtassák.

Meggyőződni tartozik arról, hogy a hajtott állatok szabályszerű marhalevéllal el vannak-e látva, a marhalevéiben leirt utirány betartatott-e és nincsen-e az állatok közt beteg, vagy gyanus?

Ha aggálya merül fel, akkor az állatokat feltartóztatja, elkülönített helyekre tereli és a főszolgabíróhoz jelentést tesz.

18. Gazdátlan, kóbor ebeket a bíró tartozik kiirtani.

Ha kóbor ebek nagyobb számban fordulnak elő, elrendelheti, hogy az összes ebek bezárassanak s a kóbor ebek kiirtassanak.

19. Ha valamely kutyán veszettség tör ki, azt kiirtatja s erről — mint állati betegségről — a főszolgabírónak jelentést tesz.*

VII. Erdészet.

1. Oly községek bíráinak, a mely községek területén beerdősített kopár területek, vagy futóhomok területek, véderdők vannak, figyelemmel kell kísérniök, hogy ezen területről — ha csak részben is — az erdő tarvágással ki ne irtassék.

2. Erdőégés esetén, a mint ez a községi bírónak tudomására jut, tartozik a község lakosságát oltani ki-rendelni és ha erdőtüst, vagy a főszolgabíró nincs jelen, az oltást vezetni, rendelkezéseit a kirendelt lakosság elfogadni tartozik.**

3. Erdei kibágások esetén — ha a kár a 20 koronát meg nem haladja — a községi bíró járhat el, ha a fél őt választja. Ily kibágások lehetnek: erdei lopás, erdei kártételek, veszélyes cselekmények, vagy mulasztások.

VIII. Vizügyek.

1. A községi bíró ellenőrizni tartozik, hogy az oly területek birtokosai, a melyeken vizmosások képződhetnek, vagy már létező vizmosások tovább fejlődhetnek, a baj elhárítására, a hatóság által elrendelt elgátlásokat, fonásokat, beültetéseket záros határidő alatt létesítsék.

2. Mindazon esetekben, midőn a bíró jogosulatlan vízhasználatot, vagy ezen ügyek terén valamely mulasztást észlel, tartozik az illetékes hatóságnak azonnal jelentést tenni.

* Veszett eb a csendőr által is lelhető, ha ezáltal ember élete vagy testi épsége nem lesz veszélyeztetve.

** Lásd a "Tűzrendészet" 123-ik lapoldalt.

3. A hol vízlevezető csatornák, árkok vannak, a bíró kötelessége arra ügyelni, hogy ezeket a parti birtokosok évenként, vagy a meghatározott időben tisztogassák és a vízlefolyást biztosítsák.

4. Árvédelem tekintetében az árvíz által fenyegetett községekben a községi előjáróság kijelöl egy előjárósági tagot, a ki a községi közérővel rendelkezik. Ezen előjárósági tag árvíz közeledtekor lesz kirendelve.

Ha ilyen kijelölve nem volna, ennek teendői a bírónak háramlanak, kinek egyuttal gondoskodnia kell arról is, hogy a járási főszolgabíró az árvízveszedelemről azonnal értesítessék, hogy a helyszínen megjelenhessen.

Általában gondoskodnia kell a bírónak az árvízveszedelem által fenyegetett vidékeken arról, hogy az árvíz a lakosságot készületlenül ne találja és e célból a közmunkaerő már előre árvíz esetére célszerűen besoroztandó.

Ugyancsak a bírónak kötelessége gondoskodni arról, hogy az árvíz el utával a víz által okozott rongálások kijavíttassanak, illetőleg a viznek a mederbe való visszavezetése a közmunkaerővel biztosíttassék.

IX. Halászat.

A bíró ügyelni tartozik arra, hogy jogositvány nélkül nyílt vizekben senki ne halászhasson, hogy oly eszközöket, melyekkel az egészen apró halakat is elpusztíthatja, ne használjon, továbbá ne alkalmazzon a halászat a halakat elkábító szereket (maszlag, oltatlan mész, méregfü, dynamit) és éjjel senki se halászzson.

X. Szegényügyek.

1. A bíró feladata gondoskodni arról, hogy a valódi szegények vagyis a teljesen vagyontalan, munka és keresetképtelen egyének a község részéről megfelelő eltartásban részesüljenek, hogy egyeseknek meg nem engedett koldulással méltánytalanul terhére ne essenek.

2. Ugyancsak a községnek kell gondoskodnia a kórházi ápolásra nem minősített gyógyíthatatlan szegény betegekről; továbbá

3. a 15 éven aluli, de hét éven felüli elhagyottá nyilvánított gyermekekről,

XI. Idegenrendészet.

Idegenek letelepedését vagy a községben való megzárását a házigazda a bírónak, ez pedig a jegyzőnek bejelenteni tartozik.

Sajnos, hogy a községekben a bejelentési kötelezettség betartása ellenőrizve nem lesz, a községekben hosszabb vagy rövidebb ideig tartózkodó idegenekre gond nem fordíttatik, minélfogva a községi terület kedvelt asyllumát képezi a körözött és oly egyéneknek, kiknek érdekükben áll, hogy a hatóságok ne nagyon érdeklődjenek irántuk.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Ezrekre megy évenként a körözöttek száma, ezek pedig mind nem szökhettek ki Amerikába vagy külföldre, sem meg nem halhattak, hanem valahol lappanganak, álnév alá rejtve éldegélnek, míg bünperük el nem évül.

A mai világban, midőn a munkáskezekben — főleg a vidéken — oly nagy hiány van, a munkaadó nem sokat törődik azzal, van-e munkakönyve, igazolványa a munkásnak, tényleg az ő nevére szól-e, nem-e hamisítvány, hanem örül, ha munkást kapott és nem igen érdeklődik a munkás vagy család multja iránt, különösen akkor, ha az illető panaszra okot nem szolgáltat és gazdája vele meg van elégedve.

Így aztán, ha a hatóság is közönyösen veszi a dolgot, sok igen sokszor súlyos büntettet elkövetett, szökésben lévő gonosztevő háborítatlanul élhet oly vidéken, hol nem ismerik, legfeljebb akkor tudódik ki, ki volt az illető, mikor már meghalt, mert akkor megköveteltetik a személyazonosság pontos megállapítása.

Az igazolványokkal épügy állunk, mint a zárlatokkal, azok a legtöbb esetben oly hiányosan vannak kiállítva, hogy bárkire, bármire is ráillenek.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy az idegenrendészetet minél behatóbban kell kezelni, mert a bűnoselekmények legtöbbször elkövetését csak így sikerül megelőzni, de nálunk a nép, még az intelligens elemek is, sőt maguk a hatósági közegek is oly hiszékenyek, bizalmasak, hogy a biztos fellépésű szélhámosoknak igen könnyen felülnek.

Az idegenrendészet kezelése egyébként a közbiztonsági szolgálatnak egy oly fontos ágazata, melyek csak úgy felületesen átsiklani nem lehet, de mert a vele való bővebb foglalkozás ezen cikkek kereteit túllépné, azokra bővebben kiterjeszkedni ezuttal nem kívánunk.

A fent elmondottakból látható, hogy a községi bírónak, vagy mondjuk az előjáróságnak a helyi rendészet ellátása körül igen fontos teendői vannak, miután azonban az ismeretek, melyeket a községi bírótól meg kell követelni s melyeket tüzetesen ismerni úgy magának, mint a községnek érdekében áll, oly sokoldalúnak, hogy azokat rövid idő alatt és tisztán gyakorlatból elsajátítani alig lehetséges és mert a legtöbb bíró nem rendelkezik azon intellektuális képességekkel, melyek feladatai elvégzéséhez szükségesek, továbbá, mert igen sok bíró állását csak telernek tekinti, nem pedig annak a mi, tudniillik: tisztesség, polgári kötelesség, fontos jogokkal, de egyuttal felelősségteljes kötelezettségekkel járó kitüntetés, nem pedig kenyérkereső állás, hivatal és mert nem igyekeznek a bizalmat, melylyel polgártársai őt megtisztelték, odaadó munkássággal megérdemelni, ugyanazért közállapotaink — főképp a helyi rendészet terén — kielégítőnek épen nem mondhatók, sőt nem is lehet csudálkozni azon, hogy azokat sok

helyütt a nem igen megtisztelő «ázsiai» jelzővel illetik meg.

A csendőrségi szolgálati utasítás értelmében, a csendőrségnek helyi rendészeti ügyekben felügyeleti joga van, melyet annál lelkiismeretesebben kell gyakorolnia, mert a legtöbb helyen az előjáróság, illetőleg a bíró nem áll hivatása magaslatán, a jegyző sokoldalú elfoglaltsága mellett nem ér rá utánna nézni a dolgoknak, de sok helyütt nem is törődnek a helyi rendészettel, azokat megjavítani nem törekszenek.

A sokat gyalázott zsandárvilágban bizony nagyobb rend uralkodott, mint mai nap és ha akadt rendezni való, azok a legegyszerűbben és leggyorsabban orvoslást nyertek.

Az orvoslás útja abban állott, hogy a csendőr-örjárat a falut bejárta, ha a községi rendészet körébe vágó kihágást észlelt, a tényálladékokot megállapította és utasította a községi bírót, hogy a rendetlenségeket szüntesse meg, mert ha a legközelebbi örjárat a rendetlenségeket orvosolatlanul találja, a községi bírót fogja megbüntetés végett a járási hatóságnak feljelenteni.

Az észlelt hiányokat a járőr a községházánál elfekvő kihágási könyvbe bejegyezte azzal, hogy a híró utasítva lett a hiányok megszüntetésére, a következő járőr ellenőrizte azt, hogy a hiány tényleg elenyészttetett-e, ha igen, a megfelelő rovatban ezt igazolta, külföldben a bírót feljelentette.

Mivel a bíró tudta azt, hogy a helyi rendészet gyakorlása az ő feladata és kötelessége és hogy a csendőrség feljelentésére ő lesz megbüntetve, a közigazgatási hatóságok pedig szigorúan jártak el, tényleg teljesítette a kötelességét és a legközelebbi járőr már nem találta, az előbb észlelt rendellenességeket.

Mai napság — fájdalom — a végrehajtói szolgálat kezelésében nélkülözzük a pedáns, rendszeres és erélyes eljárást, mely a régi csendőrséget jellemezte és ezen luza befolyásnak tulajdonítható, hogy a helyi rendészet terén a községi előjárók kötelességértései és mulasztásai ignoráltak, a községi bírák figyelmeztetve és ha ez hatástalanul maradt, feljelentve nem lesznek.

A csendőrség igen fontos kulturmissziót teljesít és nagy érdemeket szerezhet a közállapotaink megjavítása, közvetve hazánk felvirágoztatása körül is rendezett állapotok létesítése által, mert a közrend és biztonság rendezettsége képezik alapját az ország békés fejlődésének. Nagyon sok függ attól, hogy a végrehajtói szolgálat miként kezelik, mert a legjobb törvények is hatástalanok maradnak, ha belyesen és lelkiismeretesen végrehajtva nem lesznek, sőt még a rossz törvények is értelmes kezdésben áldásthozóvá válhatnak.

Azt kérdezem tehát, hogy minő legyen a csendőrség eljárása, hogy a helyi rendészet terén közállapotaink megjavíttassanak?

BUTOR

késspénzáért v. részletfizetésre legutányosabb áron
EBBERTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegység ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A felelet erre az: térjünk vissza ahhoz a módszerhez, mely a multhan is helyesnek és jónak bizonyult.

A járőrök teljesítsék abbeli köteleességüket, hogy a községeket a legalaposabban portyázzák le, vegyenek magukhoz nappal hacsak lehetséges — egy előjárósági tagot, lehetőleg a bírót, — jegyezzék fel mindazt, a mi rendellenes és tiltott dolog és utasítsák a bírót, hogy záros határidő alatt azokat szüntesse meg.

A feljegyzések kezén a következő járőr meggyőződik, vajjon a rendellenességek elenyésztek-e, ha nem, jelentést tesz a járási hatóságnak azzal, hogy az előjáróság a járőr által már figyelmeztetve lett, de arra nem reagált.

A többi aztán a hatóság dolga, a csendőrség köteleességét megtette.

Ez nem kicsinyes beavatkozás, mert utóvégre is a törvényeknek és törvényes rendelkezéseknek érvényt kell szerezni és arra kell törekedni, hogy a népben a törvénytisztelet gyökeret verjen, attól meg nem kell tartani, hogy a csendőrség eljárása által magát gyűlöletessé tegye, mert az a ki a figyelmeztetéseket negligálja, rászolgált arra, hogy megbüntessék és ha ez vele megtörténik csak magát okolhatja és nem a csendőrt, a ki a köteleességét teljesítette.

A helyi rendészeti szolgálat pontos teljesítése annyival inkább is kötelessége a csendőrségnek, mert mint ez a jelen dolgozat czimleteiből is kivehető, sok helyi rendészeti teendő szorosán érinti magát a közbiztonsági szolgálatot és azokban hivatalból kell eljárni a csendőrnek, mert ez a megelőző szolgálatához tartozik.

Nagyon helyesen eslekednének az őrsparancsnokok, ha a csendőrség eljárását helyi rendészeti ügyekben iskolázás tárgyává tennék, a járőröknek megbagynák, hogy rendes szolgálatok alkalmával a felügyeleti jogukat lelkiismeret-són gyakorolják, a községi előjárókat teendők teljesítésére figyelmeztetnék és következetes befolyásolás által megtörnék azt a közönyt, mely országszerte tapasztalható.

Ha mindenki a köteleességét teljesíti, ha nem is egyszerre, de idővel csak tapasztalható lesz, hogy írott törvényeink nem lesznek üres malasztok, melyben ki akar az hisz, hanem népünk lassan megszokja a rendet, beilleszkedik a kultúr népek sorába és a külföldieknek nem lesz alkalmuk megbotránkozni oly állapotokon, melyek hazánk hírnevét és hitelét a külföldön aláásni alkalmasak.

Nagyon örvendenék azon, ha ezen eszmefuttatásban rejlő utbagazi ássokkal és tanácsokkal a rendészet ügyét elősegíteni sikerülne.

Hisz erre kell törekedni valamennyiünknek, kiknek ezen testület ad megélhetést, nemcsak a mindennapi kenyérért, hanem polgártársaink jólétéért és végső eredménykép szeretett hazánk boldogításáért.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy megszökött honvéd-fegyencz elfogása.

Irla: — hó.

A sz—i honvédkerületi fogház legtipikusabb lakója kétségkívül Szkurt György, honvéd-fegyencz.

Marczona külsejű, sötét szürös tekintetű, nyughatalan vereü. igazi betyáralak. Egy késői utóda a rég letűnt kapezabetyárvilágnak.

A katonailag őrzött komor épülethől mult évi november hó 30-án éjjel harmadszor szökött meg, bárhá keze, lába vasba volt verve. De a vasakat leverni, zárkája ablakát kifeszíteni, lepedők segítségével az utcára leereszkedni majdnem csak annyi ideig tartott neki, míg én a sorokat leirom. Praxisa volt már benne, könnyen ment a dolog.

A felvert őrség lázas ide-oda futkosása nem sokat ért. A szökevényt elnyelte a párás novemberi levegő.

A másnap sem hozott eredményt. Pedig a sűrű honvéd és csendőr járőrök a környéken nem hagytak kikutatlanul egy tanyát, s kikérdezetlenül egy embert sem. De a honvéd szökevényről nem tudott senki semmit, mert akkor már nem is egyenruha, hanem pörge kalap, takaros magyar öltöny és ránczos szárú eszima fedték a szökevény tagjait. Könnyen lehet így a záratlan tanyákon felruházkodni, csak érteni kell a módját. Szkurt ne értette volna, mikor egész élete örökös lopás fosztogatás és tolvajlás között telt el?

Szkurtnak a szabadság is csak azért kellett, hogy ismét űzhesse régi foglalkozását: a templom- és holtfosztogatást. Kedvencz foglalkozásának mindjárt másnap hódolt is, de ott nagyon elvétette a dolgot, hogy azt Kisteleken kezdte meg újra. Mert a kisteleki őrs parancsnoka semmikép sem szeret kiderítetlen zavarokat nyilvántartani.

Szkurt ezt nem tudta és ez volt a veszte.

*

Mult évi december hó 1-én éjjel körül Kistelek község egyik éber éjjeli őre az őrsőn lelkendezve jelentette, hogy eddig négy bolt helyiséget feltörtak és kifosztottak. Az őrs parancsnoka: Németh őrmester, egy csendőrt maga mellé véve, rögtön a helyszínén termelt.

Mind a négy helyen az ablakokat törték be, s azokon át pénz- és áruknak lába kelt. Az egyik káros bolt helyisége ablakán mezitlábás lábnyom körvonalaí voltak kivehetőek. Lemérve, épen 32 cm. hosszúságú volt. Itt egy zöld festékes tartályt az éjjeli látogató feldöntött, a festéke bele is lépett, mert a padló festékekkel taposott volt. Ugyanilyen festékes lábnyomok észleltettek a másik három boltban is. E körülmény csak egy tettesre engedett következtetni.

Valódi tajtékpipák, szipkák

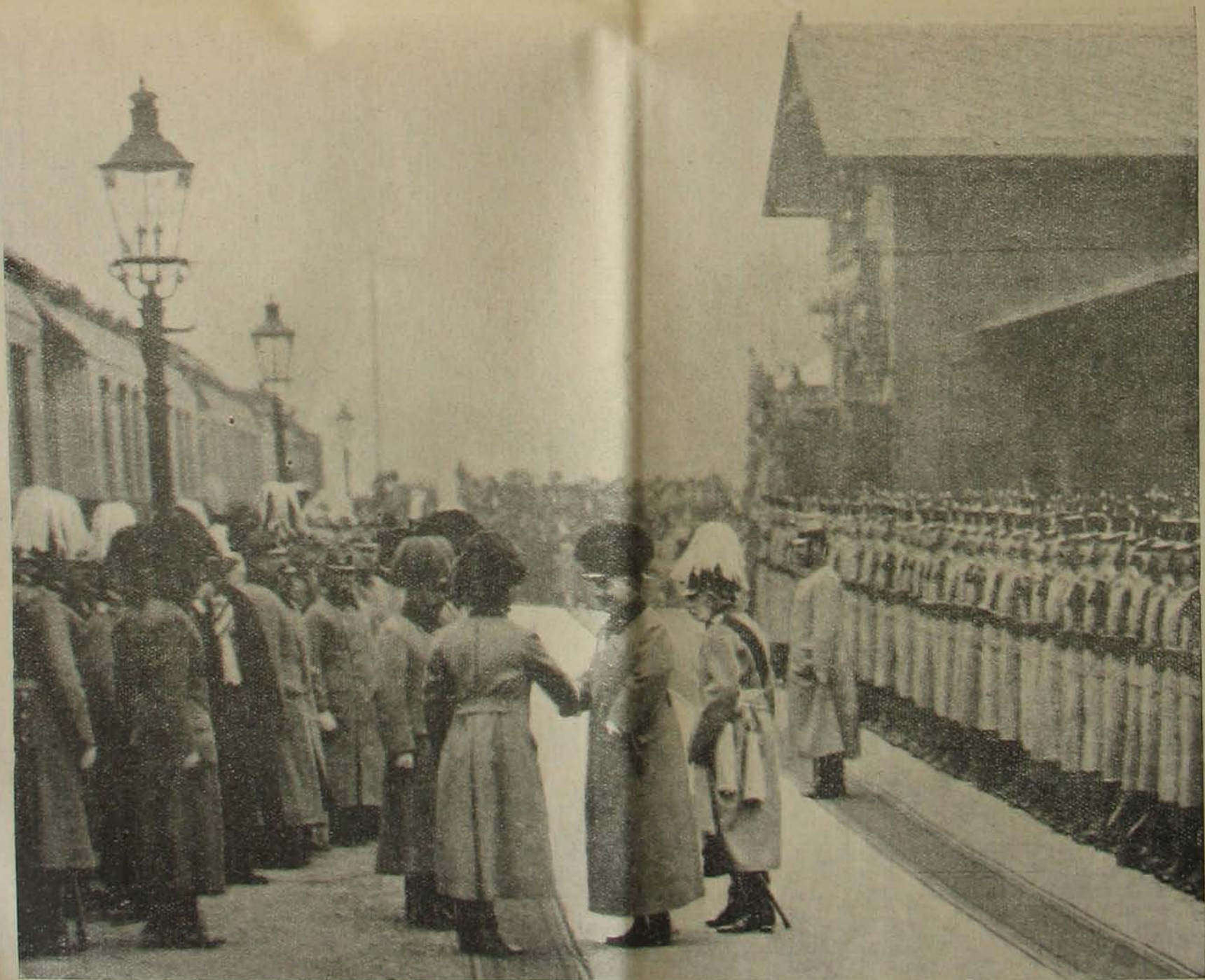
valamint az összes dohányzó-eszközök legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók



SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Kárász-utca 6. — Alapított 1866 ban.

Csendőrség részére olványos részletfotózási kedvezmény! Kívántra képes árjegyzékkel valamint őrsőknek választékkal szolgál.



A német császár Bécsben. — Ferencz József király fogadja II. Vilmos császárt a penzinger pályaudvaron.

Még ama körülmény is, hogy a közeli és mindenben megbízható személyzetű ház nyitott padlásán a szénában felfedezett fekvőhely egy ember lenyomatát adta vissza, és a tettes lelt itt éjjeli szállást, mert a fekvő hely kerülete eldobált cukorpapírkákkal volt elszórva. A cukor pedig az egyik kifosztott boltból való volt.

A betörések merész és gyakorlott kézre valló volta, meg a vandorlegények szokott éjjeli szállása: a szénapadlás, az őrmesterben — helyesen — azt a gondolatot vetették fel, hogy a tettes csak avatott kezű idegen és csavargó lehet. Ilyen egyén után kutatott tebát a községben és a vasutállomáson, de eredmény nélkül. Utasa a vasutnak aznap reggel nem is lévén, csak gyalog folytathatta útját a betörő. Csak az a kérdés, hogy merre? Bizonyára — vélte az őrmester — a legközelebbi községek felé.

Telefonált is azonnal a szomszédos örsökre, hogy legyenek résen, mert egy eddig ismeretlen boltfosztogató látogatására számíthatnak; közölve természetesen a Kisteleken történeteket is.

Berreg a telefon. A szomszédos rendőrség közli, hogy Szkurt György veszedelmes, a polgári életben többszörösen tolvaj és betörő, honvéd-fegyencz, a fogházból megugrott.

Kétségtelen, hogy a szökevény és betörő egy személy. Legalább annak közölt bélyegzett multja a feltevéseit megerősíti.

Ismét szól a telefon. A szomszédos Mindszenti örs tudatja, hogy a kisteleki tolvaj ugyan nincs meg, de december hó 3-án virradóra ott is betörték és kifosztottak egy templomot és boltot.

Németh őrmester még aznap éjjel Mindszentre utazott, s ott megállapítja hogy ugyanaz a tettes keze működött itt is. Most már csak a személyleírás a fő. Meg is szerzi még azon éjjel. Ugyanis a Mindszenti részszak december hó 2-án délután egy olyan embert szállítottak át a Tiszán a sövényházai, tehát az avval határos kisteleki oldalról, mint a milyent a betörések estéjén Mindszenten a templom és boltok körül többen ólálkodni láttak. És az adatok egyeztek a Kisteleken némileg megállapított adatokkal is.

A most már pontos személyleírás december hó 4-én közöltetik a környékbeli csendőrség- és rendőrséggel.

Németh őrmestert csak az hűsította, hogy a tettes nem Szkurt, mert a Mindszenten beszerzett személyleírás homlokegyenest ellenkezett az arról kapottal.

Az őrmester Mindszenten nem sokat időzik, mert a tettesben futó tolvajt lát, a ki még kevés pénzt szerezven, ott fog betörni, a hol leghamarább éri. Átmegey tebát a közeli Szegvárra, a hol nem kis meglepetésére hallja, hogy a római katolikus templomba december 4-én virradóra ott is betörték és a persely 70—80 koronányi tartalmát elvitték.

A helyszíni szemle után megállapítja, hogy Szegváron is az ő embere dolgozott. E feltevést két szegvári ember is megerősíti, mert a velök között személyleírásu embert a Fábán-pusztá határában egy szalmaközel tövében pénzt olvasni, és azt osztályozni látták.

A tanyákkal sűrűn tarkázott pusztá éjt- napot igénybe vett szoros átkutatása eredménytelen.

Már-már úgy látszott, hogy a többszörös vakmerő betörő kisiklik végképen a sujtó igazságszolgáltatás keze alól, midőn Németh őrmesternek a tényekből leszűrt ügyes logikus gondolata támadt.

Ugyanis helyesen azt gondolta, hogy a tettes elég — 170—180 kor. — pénzt szerzett már ahhoz, hogy börtöt tovább ne kockáztassa, és a szerzett összeg nem is fog a betörőnél sokáig pihenni, hanem — a gonosztevők ismert szokása szerint — az azt egy nagyobb városban mielőbb el fogja dorbézolni. E város pedig bizonynyal Orosháza lehet, mert a Fábán-pusztából leginkább arra felé lehet kivergődni.

Németh őrmester tehát december 6-án este Orosházára megy. A vasutról menet egy udvarból nagy zajt hall, okát megtudandó, oda benéz és két egymással küzködő ember közül az egyikben, nem csekély öröme, a keresve-keresett betörőt ismeri fel.

A községházán a magát Szabó Sándornak valló embert levetkőzteti, annak bal karján, meglepődve „Szkurt György 1885” tetoválást látja.

Szkurt erre beismeri, hogy tényleg ő az a keresett honvéd szökevény, de konokul tagadja, hogy az elébe tárt betörésekhez valami köze volna.

De hát meg volt ő már fogva alaposan.

Az őrmester a tettesek színhelyein tanúkkal igenis rábizonyította, hogy bizony a kegyes célra szánt fillérekhez és egyéb bolti portékákhoz nagyon is nagy köze van. Hisz a lába is 32 cm. hosszú és az még itt-ott festékes is.

Szkurt megtört. Mindent beismer, még azt is, hogy a ruha is lopott rajta és december 6-án este éppen a szomszédos ékszerüzletet akarta kikémlenni és feltörve kifosztani, mert pénztét mind egy fillérig elmulnta.

Igy került vissza börtönébe Szkurt Gyurka.

*

E nyomozásban a kiinduló pont a boltok szokatlan nagy számban való merész feltörése és a tettes hült helye.

Vajmi kevés a tettes személyét illetőleg, de elég annak, a ki a kevésből is olvasni tud. E nyomokból, ha ismerjük saját falunk népét, lehetetlen a gyakorlott kezű idegen és csavargó egyénre nem gondolnunk. Ha az a községben nincs és vasuton nem utazott el, úgy bizonyára gyalog csak a szomszédos faluba vándorolhatott. Telefon, távirat útján elfogása vagy gaztettei-

Kétségbeejtő

némely családnál az állapot, ahol nincs köznél a **Gyarmati-féle Universal Balszam** háziszor, mely azonnal segít köhögés, sárgaság, gyomorgörcs, szélrekedés, oporé, reuma, fejfájások esetében. 12 üveget 5 kor.-ért postán küld **Gyarmati Emil gyógyszerész, Baja 121.** Próbára egy üveget 1 K-ért szállít, ha a pénzt előre beküldi levélbélyegben is.

nek meggátlása végett elébe kell vágnunk. Igaz, személyleírásunk még nincs, ha elfogását nem is, de más jelt róla várhatunk. Ime a közeli örs mogadja a jelt. Hogy a mi emberünkről van szó, elárulja munkája. Most már fő a személyleírás. Megvan; a szélrózsa minden irányában közölni és a tettes gondolható útírányába haladni, közben a még fogyatékos személyleírást pontosan korrigálgatni.

Ha minden nyom elvész, gondolkodni, hogy a tettes mit is csinálhat, merre és miért járhat. Kevés az olyan gazember, ki pénzét óléro rakja, tehát ha van már neki elég, dorbézol. Hol? rendszerint városban. Itt egy ember hamarabb eltűnik a forgatagban.

Igy egyik gondolat a másikat adja. E logikus következtetés volt veszte a mi emberünknek is. És hogy a kapott rossz személyleírás daczára Németh őrmester Szkurtban nemcsak betöröt, hanem *katonaszókevényt is fogott, az meg már a szakszerű eljárás és körültekintés dolya.*

Láthatjuk, sok csinja-binja van egy nyomozásnak, de azért nagyobb részt mind sikerrel lebonyolíthatjuk, csak egy kicsit érteni kell hozzá!

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A czár kincstára.

Egy régi orosz közmondás szerint Oroszországnak a szíve Moszkva és Mošzkva szíve a Kreml. Ide kell tehát mennie annak, a ki az orosz czári udvar igazi keleti pompáját meg akarja csodálni. Csak kevés külföldi ember részesült abban a szerencsében, hogy megbámulhassa a Romanovok csodálatos ékszereit, melyeket a Kreml nagy palotájához csatolt czári kincstárban őriznek.

Egy angol folyóirat levelezője külön engedelemmel megtekinthette a főlhalmozott mérhetetlen kincset, a tömérdek ékszert, az ötvösművészet mestermunkáit, a mesés értékű drágaköveket, rubintokat, gyémántokat, zafirokat, smaragdokat, a melyek a nagytömegű műtárgyak ékességei és a látottakról ezt jelenti:

A látogatót a czári kincstárba való belépéskor, miután az engedelmet fölmutatta, udvari tisztviselők fogadják. Az első teremben mindenfajájú régi és új fegyver látható, valamint fölszerelés emberek és lovak részére, mindenütt megfelelő magyarázó szöveggel. Ennek a teremnek a közelében áll az a pompás baldakin, a mely alatt a czár koronázásakor lépegelett. Az ébenfából és gyöngyházból készült vázat bársony és aranyezövesű szövet borítja, díszítve háromszínű: fekete, fehér és sárga strucztozzalakkal. A következő helyiség egy nagy terem, telve trónusokkal, melyeknek mindegyike nagy vagyont képvisel. Van ott egyes trónszék, kettős, sőt bármás is. Sajátosan érdekes az a kettős trón, a mely Ivánnak és Péternek készült. A trónus hátsó részén nyilván látható, melyen keresztül Zsófia nagyhercegnő, a két uralkodó testvére titkon tanácsokat sugott nekik. Látható még Alexisz trónja, a mely 1223 rubinnal, 876 gyémánttal és más drágakövekkel van kirakva, továbbá Boris trónja,

a perzsa sah ajándéka, sok száz igazgyönggyel és türkizzel díszítve; végül Zsófia elefántesontból készült trónusa, a melyet Nagy Iván-nal történt házassága alkalmával 1472-ben Konstantinápolyból vitt magával haza. Ezeken felül még sok olyan trónszék, a melyekhez nagy történeti emlékek fűződnek.

A kincstárban kiállított koronák káprázatos pompájukkal és nagy számukkal csodálatot keltenek. A minden oroszok czárja által viselt ötvenkét cím között van a kazáni czár, az asztrakáni, a lengyelek czárja, a szibériai és a kerzoni czári titulus. Ezeknek az egykor önálló országoknak koronái most az orosz államkincstárban vannak elhelyezve. Krimia koronája egyszerű aranykarika, mely úgy hat, miként szerény ibolya a nagy napraforgók között. Vladimir Monomachusnak, a ki 1113-ban került Kiev trónjára, a koronája czobolyra dolgozott arany filigrán, remek munka, melyet gyönggökkel kirakott egyszerű kereszt díszít. A korona süvegrészén egy topáz, egy szafir és egy rubin díszel, míg az alsó része gyönggökkel, rubinokkal és gyémántokkal van kirakva. Nagy Péter koronája 900 darab gyémánttal van kirakva, melyek fölé egy gyémántkereszt emelkedik. A kereszt egy hatalmas csiszolatlan rubinból világít ki. II. Katalin czárnő koronáján nem kevesebb, mint 2536 gyémánt van, e mellett rengeteg rubinkő. A drágakövek fénye szinte kápráztatja a szemet. Romanov Mihály czárnak, a jelenlegi dinasztia megalapítójának koronáját 190 drágakő és egy óriás smaragd díszíti. A mostani czárné koronája különösen az ékkövek tisztasága miatt figyelemreméltó. Száz olyan ragyogóan tiszta drágakő díszíti, melyhez hasonló szépségűt együtt még sohasem dolgoztak föl ékszerre. Állítólag az egész világon nincs párja.

A jelenlegi czár koronája kupolaszerű s hasonlít a püspöksüveghez. Legnagyobb része egy hatalmas rubin, a mely fölé öt nagy gyémántból alkotott kereszt emelkedik. A karimát gyönyörű tűzű pompás ékkövek díszítik. Különös, hogy II. Miklós megkoronázásakor Nagy Péter koronáját használták s a mikor a czár nagy méltósággal és elhatározottsággal a koronát fejére tette, a korona súlya miatt reszkettet kezében s egyébként is nagyon bizonyult. Sokan voltak akkor, a kik ebben rossz előjelet véltek. A birodalmi almát két sor gyémánt veszi körül, a melyek a jobb sarokban keresztelik egymást. A felületén egy nagy szafirkő díszel, e fölött egy gyémántkereszt. Nem legértéktelebb része ennek a keresztnek az igazhívő oroszok szemében Krisztus keresztfájának egy kis darabja, a mely a gyémántok közé van foglalva. A birodalmi kormánypálcza legnagyobb része a híres Orlov-gyémánt, a világ egyik legnagyobb és legértékesebb drágaköve. A Szent Andrásrend ékszerekkel díszített rendköpeny, a nagy állami kard, a császári pecsétnyomó és a számtalan rendjel inszignái a szivárvány minden színében csillogó fényükkel árulják el jelenlétüket.

A régi szokást, hogy a czárnak hódoltság és hűség jeléül kenyeret és sőt nyújtanak át, még ma is, minden koronázásnál gyukorolják. Küldöttségek Kivából, Bokharából, Szamarkandból és a távoli Jakutskból hódoltnak jeleit a régi czároknak tiszta arany tálakon nyújtották át és néha sujatságos formájú sőtartót is tettek melléje. A krucses kamarákban legalább ezer ilyen tál és a hozzátartozó sőtartó van elhelyezve faldísznek,

GYERÜNK CSAK!!
BÉLSZÉLEGEPELT és LEPIEZT. FUVOS és VONÓ S HANGSZERT
CIMBALMOTÓRÁT. ÉKSZERFÉLET. REVOLVERT. LAICSÓVEZET
FÉNYKÉPESZETÉST. KÖNYVÉRTÉKES. HATÁRSZÉL
COKKAT. KISSÁGOK. HÍRBEJÁRÁSOK.

SZÁNTÓ LAJOS
SZEGEDRE, (VÁROSI BÉRHÁZ) VÁSÁROLNI !!



GYERÜNK CSAK

Csendőr arak személye jó ismerősökhez és régi ismerőseinkhez !!

SZÁNTÓ LAJOS-hoz
SZEGEDRE, (VÁROSI BÉRHÁZ) VÁSÁROLNI !!

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet, hangverseny gramofont és finom Angyaloslemezt, Pathe tűnőküli beszélőgépet, cimbalmet, harmonikát, csetetát, tamburicát, órut, ékszerfélék, énbórolvasót, villanyos kézi és zseblámpát, látszavot, revolvert, fényépezőgépet és háztartási tárgykat. — Nagygyonj köz. czó részletfizetésre! Képes nagy árjegyzékem ingyen küldöm!

vagy az értékes gobelinnel eltakart apró polczokon. Sok tényéren a czár drágakövekből kirakott inieziáléja látható. Az ünnepi lakomákon használatos arany edények mindenképen méltók a gazdag uralkodóhoz. Értékük fölötte nagy, nemcsak teljességük miatt, hanem izléses kiállításuk, művészi munkájuk és az anyag kiválóága miatt is. A régi czárnék ékszerekkel díszített ruháit gondosan megőrzik. II. Katalinnak egyik ruhája olyan hosszú s a drágakövektől annyira súlyos, hogy tízenkét kamarásra volt szükség, a kik az uszályt utánavítették. A mostani czárné menyasszonyi ruhája 800.000 koronába került.

Az egyik teremben hatalmas kehely látható, a mely egy darab ametisztből készült, külsején pedig egy vadászjelenet van bevésve. Ugyanebben a teremben vannak fölhalmozva a koronázási ajándékok, melyeknek értéke minden képzeletet felülmúl. Ezek a világ minden részéből származnak, császároktól, királyoktól és hercegektől, de van közöttük sok városnak és egyes alattvalóknak ajándéka is.

KÉPEINKHEZ.

A német császár Bécsben.

II. Vilmos német császár a múlt hó 23-án, Korfuba való utazása közben, mint az utóbbi években mindannyiszor szokta, meglátogatta uralkodókat, a kiben atyai barátját és évek óta szövetségét tiszteli.

Uralkodók, mint máskor is minden alkalommal, a legmelegebb szívélyességgel és kitüntető figyelemmel fogadta császári vendégét és szövetségését. Kiment elebe a penzinger pályaudvarra s a német gárdaszereg ruhájában fogadta az osztrák-magyar közös hadsereg tábornagyai egyenruhájában érkező császárt.

Délelőtt féltizenegy órakor érkezett meg az udvari különvonat s Vilmos császár már a kocsis hágesóján állva várta, mikor a vonat a megjelölt helyen megállott s katonás tisztelgés mellett mosolyogva üdvözölte királyukat; majd hozzáisietve, a két uralkodó megölelte, megcsókolta egymást. Azután a fogadása megjelent főhercegekhez fordult a császár s mindannyiokkal néhány szívélyes szó váltva, a német himnusz hangjai mellett ellépett a díszszázad elé, amiközben látható jó kedvvel mosolyogva fogadta a tábornoki és diplomáciai kar tisztelgését is.

A bécsi nép, mint máskor is, igen meleg ovációval fogadta a császár vendégét. Megszámlálhatatlan sokaság állott sorfalat az egész utvonalon, a merre az uralkodók diszlimtója elhaladt s kalaplengetéssel és lelkes éljenzéssel üdvözölte az uralkodókat; a schönbrunni kastély előtt pedig az épen Bécsben szereplő lipcei dalárda a német himnusz előadásával kedveskedett nekik.

A német császár látogatása ezuttal rövid ideig tartott, mert még mielőtt Korfuba ért volna, előbb Velenceben az olasz királylyal volt találkozás, azután pedig a Miramaróban üdülő trónörökösünket kellett meglátogatnia, minélfogva Bécsből még az érkezés napján, délután félhat órakor tovább utazott.

A kép, melyet a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a penzinger pályaudvaron történt császári fogadtatást illusztrálja.

HIREK.

Adományok. A esendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: L. Szitágyi János őrmester, szenttamási őrsparancsnoktól 20 K, Dósa István és Tasi Antal tápiószecsői lakosoktól, a kókai őrsparancsnokság utján 10 K, Rosner Lipót dunaszerdahelyi lakostól 10 K, mely összegekkel az internátus vagyona 32.497 K 46 fillérré emelkedett.

Preszly Lóránd főhadnagy felolvasása. Preszly Lóránd főhadnagy, gyulai szakaszparancsnok, folyó évi január hó 23-án és 30-án, a m. kir. gyulai 2. honvédgyalozezred tisztikara előtt, a rendes tisztí értekezletek során, terjedelmes felolvasást, illetve tisztí értekezletet tartott, melyeknek tárgya «Az emberi bünözés és e téren a m. kir. esendőrség hivatása» és «A m. kir. esendőrség általános ismertetése» volt. A felolvasás, melynek teljes tartalma — értesülésünk szerint — a «Hadsereg» című folyóirat egyik legközelebbi számában közölve lesz, rendkívül nagy tetszést aratott, a mit egyébként legjobban bizonyít az ezred parancsnokának, vincerfalvi Vincz Sándor ezredesnek Preszly főhadnagyhoz intézett alábbi leirata: «Főhadnagy úr által az ezred tisztikara előtt tartott előadásáért, a mely nagy munkával, alapos szak tudással volt összeállítva és minden tekintetben alkalmas volt arra, hogy a tisztikar ismereteit bővitse és érdeklődését felköltse, a tisztikar és a legfelsőbb szolgálat nevében legmelegebb köszönetemet és elismerésemet fejezem ki.» Fogadja Preszly főhadnagy szép sikeréért a mi részünkről is őszinte szerencsekívánatainkat.

Pályázati felhívás az ujonnan rendszeresítendő honvédbírósági jegyzőkönyvezetői állásokra. A mint ismeretes, a honvédség új bünvádi perrondtartása előreláthatólag ez év július elejével életbe lép. Ezzel egyidejűleg a honvéd igazságügyi hatóságoknál új «honvédbírósági irodatisztviselői (tisztviselőjelölti)» és «honvédbírósági jegyzőkönyvezetői» (jegyzőkönyvezetőjelölti) állások szerveztetnek. Ez utóbbiakra vonatkozólag az 1914. évi márczius hó 28-án megjelent 13. sz. honvédségi «Rendeleti Közlöny» (Személyes ügyek) a következő pályázati hirdetményt teszi közzé:

Jegyzőkönyvezetőjelöltek lehetnek a rangosztályba nem sorolt havidijasokon kívül azok az önként tovább szolgáló altisztek, a kik:

a) igazolvánnyal vagy legalább hat évi tényleges szolgálattal bírnak,

b) gépirásban és gyorsírásban lehetőleg jártasak és

c) magukat valamely honvédbíróságnál probaszolgáltnak alávetik.

E probaszolgálat tartamát a bíróság határozza meg; annak tantama legalább három hónap, de hat hónapon túl nem terjedhet.

A gyakorlatra bocsátottak a sikerrel teljesített probaszolgálat után kinevezetesükig mint jegyzőkönyvezetőjelöltek tartatnak nyilván.

A jegyzőkönyvezetőjelöltek, ha altisztek, napi 40 fillér pótdíjban részesülnek.

Égylőre csakis a jegyzőkönyvezetőjelölti állások töltenek be.

A jelenlegi honvédbíróságoknál irnokként alkalmazott rangosztályba nem sorolt havidijasok és altisztek, — a mennyiben ily állást elnyerni óhajtanak — kérvényeiket szintén tartoznak benyújtani.

Berson Summisarok a legjobb

Az irodatisztviselői karba való felvétel iránti feltételek később fognak közzététetni.

A kik tehát jegyzőkönyvvezetőjelölti állásokra pályáznak, a próbagyakorlat iránti, sajátkezűleg írt és a honvédelmi miniszterhez czímzendő bélyegmentes kérvényeiket előljáró parancsnokságaiknál (hatóságnál, intézetnél) nyujtsák be: e kérvényben megemlítendő, hogy a pályázó a gép- és gyorsírásban mily mérvben jártas.

A kérvényhez mellékelendők a személyi és erkölcsi okmányok másolatai (minősítvényi táblázat, anyakönyvi lap, büntetési jegyzőkönyvi kivonat).

A kérvényeket az előljáró csapat- (hatóság, intézet) parancsnokságoknak behatárolt véleményezve közvetlenül kell a honvédelmi miniszteriumhoz felterjeszteniök aként, hogy azok legkésőbb folyó évi április hó 15-ig beérkezzenek.

Kérem. Az ópécskai (Arad megye) örs legénységének három darab disztollforgóra volna szüksége, miért is ezen legénység nevében Germán Dezső örsvezető ez. őrmester felkéri azon hajtársait, a kik tollforgót eladni szándékoznak, hogy czímüket, a tollforgó árának megjelölése mellett, vele tudassák.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hajó-pusztulások a mult esztendőben. Az 1912-ik évről megállapított hivatalos kimutalás szerint ebben az esztendőben összesen 720 hajó lett hasznavehetetlenné. Ebben a számban csak azok a hajók vannak benne, a melyek valami módon úgy megrongálódtak, hogy a legénység kénytelen volt elhagyni a hajót. Azoknak a hajóknak a száma, a melyeket valósággal katasztrófa ért és a szó legszorosabb értelmében elpusztultak, 551 volt, 591,324 tonna ürtartalommal. Ebből a számból hatalmas hajóraj telnek ki. Az elpusztult hajók közül a nagyobb rész gőzhajó volt (292), a többi (259) vitorláhajó. A konstrukziót tekintve, ez a statisztika is bizonyítja, hogy a falkonstrukziójú hajó nem tud megbirkózni a tengeri erővel. Az elpusztult hajóknak majdnem a fele — 247 hajó — fából volt. Vasból épült 123 elpusztult hajó, aczélból pedig 181. A hajók elpusztulásának módja természetesen igen különböző. A legtöbb hajó léket kapott, 303 hajó (348,010 tonna ürtartalommal) pusztult így el. Második sorban az elsüllyedt hajók száma áll, a melynyiben 62 hajó süllyedt el 68,382 tonnával. Utána következik az összeütközés, a melynek ötvenkilenc hajó esett áldozatul 41,561 tonnával. Harmincegy hajó (30,835 tonna tartalommal) zátonyra jutott, úgy, hogy legénysége kénytelen volt a nyílt tengeren elhagyni. Huszonnegy hajót érte el a «Volturno» szomorú sorsa, a tüz. És végül van még egy szomorú szám: ötvennyolc hajó (71,320 tonnával) legénységostól nyomtalanul eltűnt. Számszerint a legnagyobb veszteség Angliát érte, a melynek 137 hajója veszett oda 262,156 tonna tartalommal. Aránylag viszont a legnagyobb veszteség Norvégiaé, mert 59,939 tonna tartalommal 63 hajója pusztult el, a minek valószínű oka az, hogy Norvégia hajóinak nagyrésze még ma is fából készült halászhajó. Ez a 63 hajó Norvégia kereskedelmi hajóbadának majdnem 3 százaléka volt és százalékokban kifejezve, ő áll legelől a vesztes nemzetek között. Anglia vesztesége százalékokban nem lévén több 148 százaléknál. Nagy veszteség érte az északamerikai Egyesült-Államokat is, a melynek 64 hajója pusztult el az 1912-ik év folyamán. Franciaország 29 hajót vesztett 21,697 tonna ürtartalommal. Németország 28 hajót 45,800 tonnával, Olasz-

ország 25 hajót 27,877 tonnával, míg a többi európai állam csekélyebb veszteséget szenvedett. Tekintélyes veszteség érte azonban Japánországot, elvesztvén gőzhajóinak 344 százalékát. Svédország gőzhajóinak 496 százaléka pusztult oda.

A szappan-por. Vannak nők, a kiknek az arcbőre rendkívül vékony, finom és érzékeny. Az ilyen bőrnek még a legfinomabb szappan is ártalmára lehet. A szappan használatáról teljesen lemondani azonban még ezeknek a hölgyeknek se tanácsos, mert ha egyáltalán nem használnak szappant, csak úgy, vagy talán még inkább megromlik az arcbőrük színe, mintha szappannal mosakodnának. A szappan használatáról egészen lemondani már csak azért sem kell, mert van olyan összetételű szappan is, mely még a legérzékenyebb bőrnek sincs ártalmára. Ilyen a szappanpor, vagyis a poralakú szappan, melyhez mandulakorpát, keményítőtisztet, vagy hasonló indifferens port kevertek és a mely ennél fogva sokkal enyhébb hatású, mint a közönséges szappan. A szappanpor ép úgy megtisztítja a bőrt a ráragadt izzadságtól, zsiradékától, portól, mint a másik, úgynevezett kemény szappan, a bőrt azonban egyáltalán nem bántja. Csak arra ügyeljünk, hogy valamiképp ártalmas szer ne kerüljön a szappanpor közé.

Az alkohol-ellenes miniszter. Az amerikai lapok hosszadalmasan mesélik el az alábbi kis történetet, mely Bryannal, az Egyesült-Államok külügyi államtitkárával esett meg. Bryan elkeseredett antialkoholista és büszkén mondogatja, hogy még egy csepp alkoholt sem ivott meg életében. A multkoriban ugyan engedett egy kissé szigorú elveiből, mert mikor estélyén az európai diplomatakat fogadta, pezsgővel kínálta meg a vendégeit. Ő maga azonban valami alkoholmentes italt ivott, mely nagyon hasonlít a pezsgőhöz. A napokban azonban abban a veszélyben forgott Bryan, hogy pezsgőt kell innia. Az amerikai írók és újságírók bankettjén ugyanis beszédet tartott az államtitkár, melynek a végén megragadta a pohárát. A pohár, mely előtte állott szódavízzel volt megtöltve. Szónoki heve azonban annyira elragadta, hogy a saját pohara helyett a szomszédját fogta a kezébe, mely természetesen pezsgővel volt tele. Az asztalnál ülők valamennyien visszatartott lélegzettel várták, hogy Bryan kiürítse a poharát. De a «szerencsétlenség» nem történt meg, mert az államtitkár felesége észrevette a közelgő balesetet és hirtelen felállva a férj fülébe súgott néhány szót. Bryan elmosolyodott, észrevette a tévedését, letette a poharat és folytatta a beszédét. Így menekült meg az Egyesült-Államok államtitkára attól, hogy alkohol nedvesítse meg az ajkait.

A nő-rendőrök. A feminista mozgalomnak Amerikában a választási jog érvényesítésén kívül, legfőbb célja volt még az is, hogy demonstrálja, hogy a nők a férfiak által kisajátított életpályákon is tudnak érvényesülni. Ebből a fölfogásból pattant ki a csikágói szüffrazseteknek az a követelése, hogy nevezzen ki női rendőröket is a város rendőrkapitánya. A nőknek ezt a kérését teljesítették is. Illinois államban (a hová Csikágó is tartozik) a nőknek a választói jogot nemrégiben adták meg, a csikágói utcákon pedig csakhamar megjelentek a daliás formaruhába öltözött rendőramazonok. Addig azonban, a míg csak parédás szerepük volt, pompásan bováltak és türelmesen állták a kíváncsi mosolyok és gúnyos utcai megjegyzések tüzét. A baj azonban akkor kezdődött, a mikor rájuk bízta a pinczérnők sztrájkjának kezelését és a rendbontó hölgyek megrendszabályozását. A fizikai erejük itt gyöngének bizonyult és a sztrájk-

kolók hamarosan elbántak a gyöngébb nem amazonjai-val, s egyáltalán nem respektálták bennök a rendőreit. A mikor a női rendőr be akarta kisérni sztrájkoló testvérét: olyan csődület támadt körülötte s a nők olyan parázs botrányt rögtönöztek, hogy lovasrendőröknek kellett rendet teremteniök. Csikágó város rendőrkapitánya ekkor határozta el magát arra, hogy a rendőramazonokat a szolgálatból bevonja.

Állami macskák. Az Egyesült-Államok postai kerületeinek fizetett hivatalnokai közé tartozik az az ezer és egynéhány macska, a melyeknek az a kötelességük, hogy a felhalmozott csomagokat megvédjék a kíméletlen eger-ek és patkányok támadásai ellen. A négylábu öröket hivatalosan nyilvántartják, még pedig az »állami szolgáló« névjegyzékében, a postakerületek költségére élelmezik és etetik őket és az eltartásukra szükséges összegeket szabályszerűen elkönyvelik. Franciaországban, a nagy hadikikötői raktárakban a macskákat szintén mint »állami alkalmazottakat« kezelik és élelmezésükre naponként 5 centimest fordítanak.

A női kezek megnagyobbodása. Egy amerikai szobrász komolyan azt állítja, hogy évek óta folytatott, bebató tanulmányai alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a női kezek idővel megnagyobbodtak. A hosszú, keskeny, finom bőrű női kezek mindritkábbá válnak, míg a rövid, széles, férfiaságra emlékeztető női kezek mind gyakoriabbakká lesznek. A nők kulturális fejlődése az utolsó ötven évben, az a hatalmas befolyás, a melyet a sport és testedzés a nők életére gyakorol, a női kézre is jellegzetes bélyeget ütött, ötven év előtt az előkelő nő egyetlen kézimunkája a zongorajátszás volt, ma pedig az előkelő nő kezeit sportszerű foglalkozásaihoz is használja. A női kéz fejlődésének története, a középkor kezdetétől egészen a mai napig, leginkább feltűnési és jelképezi a nő szellemi fejlődését. Míg a legrégebb festményeken a női kéz ápolatlan, kövér és kifejezés nélküli és így a szellemi önállóság abszolút hiányát mutatja, addig például a renaissance-kor női kezei már magasfoku kulturára és rendkívül finom érzelmi világra vallanak. A mai női kezekhez hasonlítva azonban még egyszerűek, vonalszegények és keskenyebbek, mert a mai női kéz már erősebb fogásra és a női szellem tudatos célirányosságára mutat.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad. Levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Havasi gyopár. A járőrvezetőség a járőrvezetői jelvényvel ellátott csendőrt illeti meg. Helyettes az kit erre kijelölnek.

Völgyiség. Attól függ, hogy a levelet ki írja. Jogról itt egyáltalán nem lehet szó, legfeljebb udvariasság jöhet tekintetbe, lévén nem diplomás egyénről szó.

Füstös. Ilyen szörszálhasogató fejtegetések elbírálásába nem bocsájtkozunk. Ott a szabály! Ha felmerül valamilyen kérdés forduljon döntés végett előjáróhoz.

L. J. Kell fizetni.

Balatonmenti őrs. Nem számít be.

Mókus. Kérdései érthetetlenek.

●. J. 1. Középiszkola kell. 2. A pályázati feltételek megmondják. 3. Az iskola nincs összefüggésben az igényjogosultsági igazolvánnyal.

Havasalji őrs. Kérdései az őrs belfegyelmét érintik. Nem adunk választ.

K. J. VI. Talán.

Karas. A kártérítési igény a polgári rendes per útjára tartozik. Bűnügy nem forog fenn.

1111. Négy polgári osztálylyal pályázhat.

N. Z. 155. Nem veszik át.

76. 1. Felülvizsgálat alkalmával. 2. Majd eldönti a szárnyparancsnokság.

T. J. Melyik hivatalos lapot érti? (Budapesti Közlöny, Honvédségi Rendeleti Közlöny, Csendőrségi Rendeleti Közlöny stb.)

M. S. csendőr. 1. évig, 1 hónapig és 42 napig. 2. 226 év, 3 hó és 16 nap. A bélyeget lapunk javára bevételeztük.

1880. Ha a VIII. cs. ker.-nél 3 lovas járásörmester fogyatéka jön.

M. nyugdíjas. Csak ténylegeseknek van igényük erre a kedvezményre.

Nyomozó öreg csendőr. Régi férjgyilkosság kiderítése című ezikke, mintán éppen az ön által hangzatosított érdekesség és tanulságosság hiányzik belőle — nem közölhető.

Sorsjegyei nem nyertek. F. J. borosjenői őre. Szabó őrmester, Hazai őrmester.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyveszkére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5¹/₂% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Jenei Károly járásörmester és Farkas Illés törzsörmester, mindketten m. kir. VI. számú csendőrkerület állományából, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt teljesített igen jó és eredményes szolgálataikért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Horváth Gyula és Kardos Lajos, m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli törzsörmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt teljesített igen jó és eredményes szolgálataikért.

Németh Pál I., ugyancsak a m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester, egy gyilkossági esetnek éveken át nagy buzgalommal, szakértelemmel és leleményességgel folytatott nyomozás során történt kiderítéseért.

Ideiglenes nyugállományba helyezettek:

1914 február hó 1-ével:

Szántó József, II. számú csendőrkerületbeli ideiglenesen nyugdíjazott járásörmester, a megejtett újbóli felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Buziásfürdő.

1914 április hó 1-ével:

Réti Salamon, VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Keszthely.

Ehleiter Ferencz, a honvédelmi minisztérium 16. osztályába beosztott törzsörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «jelenleg szolgálatképtelen» 1914. évi április hó 1-től számítandó egy év tartamára.

Választott lakhely: Pomáz.

Előléptettek:

1914 márczius hó 1-ével:

örmesterekké:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Hám Gyula;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Bretán László, Kozma Sándor, Sohajda Sándor, Imre

József, Deserán János, Göllner Károly, Peló Mátyás, Nagy Ambrus, Sulán Géza Andor;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Fülöp Áron, Szócs Bertalan őrsvezető cz. őrmesterek;
továbbá:

ugyanazon nappal:

őrsvezető cz. őrmesterekké:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Lévai Gábor, Horváth János II.;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Bandura József, Takács Sándor I., Csorba Imre, Abladányuk László, Dovecz Sámuel, Kocsis Sámuel, Vönöczki József, Máté Pál, Pongrácz Károly, Fehér Miklós, Árvai Miklós, Flóra Mihály, Rozman János, Lendvay Ábel, Szivós László, Gál Imre;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
László Lajos, Szuts Péter, Bán Tihamér, Czinege Lajos, Csóg Dénes, Oláh József II., Hajdu Ferencz, Kiss Gyula, Kese Mihály; végül:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Vidikán Ambrus, Duj János, Técsi József, Molnár György II., Hoffmann Antal és Kulcsár János csendőr cz. őrmesterek.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Huszár Antal, Nagy Sándor I., Sztán Péter, György Kreczié, Szabó Ferencz, Csatári József, Öri Mátyás, Hegedüs József, Bessenyei Lajos, Sz. Nagy István, Farkas János és Faicz János csendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Urszu Miklós csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 29,832/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Ujvári»-re változtatta.

Costin Vazul csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 29,834/VI—a. számú engedélye alapján vezetéknévét «Kövári»-ra változtatta.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Padurán János próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 39,435/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Erdödi»-re változtatta.

Kimpián József csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 43,999/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Kincses»-re változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Szudé Mihály csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 26,072/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Székely»-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Horváth Márton csendőr, Lázár Ilonával, 1914 márcz. 21-én, Szentegyházafalun.

Udvar Mihály csendőr, Balogh Mária Teréziával, 1914 márczius 11-én, Görgénszentimrén.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Erdődi János csendőr cz. őrmester, Leitgeb Karolina
Katalinnal, 1914 február 24-én, Kismartonban.
Balázs György csendőr cz. őrmester, Hegyközi Etele-
kával, 1914 február 28-án, Szőregen.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Deme Bálint őrsvezető cz. őrmester, Tóth Erzsébettel,
1913 december 20-án, Sárospatakon.

Kipila György csendőr, Sznincsák Mária Rozáliával,
1914 február 22-én, Udván.

Vargha János őrsvezető cz. őrmester, Laczi Ilonával,
1914 február 22-én, Csapon.

Ábrahám Mihály csendőr, Huczel Mária Ilonával, 1914
február 23-án, Turterebesen.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Lakatos Sándor őrsvezető cz. őrmester, Kulcsár Irma
Amaliával, 1914 február 14-én, Felsővisón.

Ernst Ferencz őrsvezető cz. őrmester, Tatrangi Amá-
liával, 1914 február 21-én, Töresváron.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Nyiri Pál őrsvezető cz. őrmester, Bálint Rózával, 1914
február 19-én, Gyulán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlék-
kal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban. Négy középiskolai osztály. Igazságügyi kezelői vizsga.
Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1914. évi április
hó 20-ig.

Egy fogházőrmesteri állás a budapesti kir. ügyészségnél.
Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhaillet-
mény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a budapesti kir. ügyészséghez 1914. évi április hó 20-ig.

Egy irtóki állás a felsővisói kir. járásbíróaságnál. Fizetés pótlék-
kal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Igazságügyi kezelői és
telekkönyvi vizsga. Kérvények a máramaroszigeti kir. törvény-
szék elnökéhez 1914. évi április hó 18-ig.

Egy pénzügyi irodatiszti állás a dicsőszentmártoni m. kir.
pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz
480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai
osztály. Kérvények a dicsőszentmártoni kir. pénzügyigazgatóság-
hoz 1914. évi április hó 20-ig.

NYOMTATVÁNYOK FEHÉRNEMÜK KEZTVÜK SAPKÁK

Van szerencsénk a TEK. PARANCSNOKSÁGOKAT
t. értesíteni, hogy nyomtatványraktárunkat minden-
nemű csendőrségi felszerelési czikkel, kézi- és tisz-
títószerekkel kiegészítettük.

A m. kir. Csendőrségnek ilyformán módjában áll
összes szükségleteit egyhelyen beszerezni.

Uj árjegyzékünket kívánatra minden őrnek bér-
mentve beküldjük.

Teljes tisztelettel
Várnay és fia,
Budapest, VI., Gyár-utca 26.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramfon SZEGEDEN, a vá-
és gépek áruháza. rosi bérpalotában.

a csendőr-testület
18 év óta az egész
országból vásárolt
nátam. 10,000 el-
ismerő-levél, jeles
kiszolgálásaimért::
Elvem: Nem olcsó-
ságokkal versenyez-
ni, hanem kitünő
árut szállítani:::
Egyedüli képvisel-
telmi EredetiPathé
tűnélküli beszé-
lőgép és lemezel::



HELIOAL, PRE-
MIER, POSTIELON,
BRITANIA és hegyi
kerékpárokból, ko-
rékpár szerelések
és gummköböl, cse-
nédségi varrógé-
pekből, óriási vá-
laszték mindenkor-
Lemez választékot
készséggel küldök.
Képes nagy árjegy-
zék és kotta-jegy-
zék díjtalan::::

Eredeti gramfon-tűs gép és angyalos lemezek.
Pontos címet kérek, mert több hasonnevű egyén van Szegeden.

ÓRÁK, ÉKSZEREK, GRAMFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

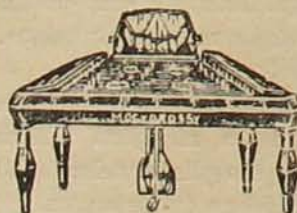


Legkitünőbb lemezek 2-50 K. rész-
letre 3— K. Míg a készlet tart
óriás Reklám gramfon, 50 cm. es
tölcserrel, 6 lemezzel, kézpénzfizetésre
40.— K. Villamos szeblámpa 2 K.
Elem (Batteria) 9 bari égési tartammal
8' áll. Legjobb (benzin, tüzgyujtó
70 fill. Legjobb (benzin, tüzgyujtó
labdák 1-es 3'60, 2-es 4'60, 3-as 5'50,
4-es 6'50, 5-ös 7'50 K. Erősebb 12'ez-
ből 116, 1—1 K-vel drágább. Liga
Scrum, dupla gummival, 14 K. nsel
Football-czipő 9 K-tól teljebb, stb.
Ezüst .Betűs gyűrű tüzarsnyezéssel
80 fillér. 14 kártyos aranyból 4'50
korona. Strapa órák 5 koronától
teljebb. Számítálan elismerő level.
Uj órákért, gramfonokért 10 évi,
javításokért 5 évi jótállás. Tört ara-
nyat, ezüstöt veszek vagy becserelek.
Képes árjegy-
zék ingyen.

Képes árjegy-
zék ingyen.

Tóth József, óronometer és műórás. Szeged, Dugonios-tér 11.

Czimbalom



Legújabb szabán. arcziszerekezzel,
részletre is. Csodacros, tisztu hangu
gramfon (beszélőgép) 25 korona
s teljebb. — Hozzá:
Fedák Sári, Király, Rózsa, Borzsa, Bonel,
Caruso-tól legzebb lemezek 2 K 50 f.

Hegedük vllághírű mesterek
hú utánzatai.

Fuvolák, tárogatók, oziterák, harmoni-
kák stb. Húvók, Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár,
Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

Számos kitüntetés a jó munkáért.
♦♦ Árjegyzék ingyen. ♦♦